

PROGRAM STUDIÓW

Obowiązuje od roku akademickiego: 2026/2027

Kierunek studiów: STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE

1. **Kod ISCED:** 0312 POLITOLOGIA I WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE
2. **Formy studiów:** STACJONARNE/NIESTACJONARNE
3. **Liczba semestrów:** 6
4. **Tytuł zawodowy nadawany absolwentom:** LICENCJAT
5. **Profil kształcenia:** OGÓLNOAKADEMICKI
6. **Dziedzina nauki:** NAUKI SPOŁECZNE
7. **Dyscyplina naukowa:**
  - **dyscyplina wiodąca:** NAUKI O POLITYCE I ADMINISTRACJI – 144 ECTS (80% punktów ECTS)
  - **dyscypliny uzupełniające:** NAUKI O BEZPIECZEŃSTWIE – 36 ECTS (20 % punktów ECTS)
8. **Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów:**
  - 1) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: **91– studia stacjonarne, 46 – studia niestacjonarne**
  - 2) liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów w wymiarze większym niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS): **91**
  - 3) liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując zajęcia podlegające wyborowi (co najmniej 30% ogólnej liczby punktów ECTS): **61**
  - 4) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, nie mniejsza niż 5 ECTS – kierunek jest przyporządkowany do nauk społecznych: **6 ECTS** z zakresu nauk humanistycznych.
9. **Łączna liczba godzin zajęć: 4.570 – studia stacjonarne, 4.510 – studia niestacjonarne – w tym:**

- liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: **2.355 – studia stacjonarne, 1.200 – studia niestacjonarne**
- liczba godzin zajęć prowadzona z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość: **150 (wykłady) – studia stacjonarne, 75 (wykłady) studia niestacjonarne.**

10. **Koncepcja i cele kształcenia** (w tym opis sylwetki absolwenta):

Celem kształcenia na kierunku stosunki międzynarodowe jest przygotowanie absolwenta do pełnienia ról zawodowych i społecznych w administracji państwowej, sektorze przedsiębiorstw środowisku medialnym oraz pozarządowym. Absolwent zostaje wyposażony w szeroką wiedzę i umiejętności analityczne w zakresie stosunków międzynarodowych, uzupełnione o niezbędne informacje z zakresu m.in. historii najnowszej, ekonomii, socjologii, nauk o komunikowaniu oraz o administracji.

Absolwent będzie przygotowany do selektywnego poszukiwania informacji, wykorzystywania ich w swojej pracy zawodowej i pełnieniu różnorodnych ról społecznych. Ambicją twórców kierunku jest wykształcenie osoby otwartej, tolerancyjnej, o szerokiej wiedzy z zakresu stosunków międzynarodowych, przygotowanej do podjęcia wyzwań w pracy zawodowej na poziomie regionalnym, państwowym, a nawet międzynarodowym. Bardzo ważnym elementem kształcenia jest wiedza o współpracy wszystkich szczebli administracji oraz podmiotów niepaństwowych, a także o funkcjonowaniu w środowisku międzynarodowym tak różnych podmiotów, jak państwa i ich instytucje, samorządy różnych szczebli, organizacje pozarządowe czy podmioty komercyjne (przedsiębiorstwa). Absolwent posiada umiejętności pozwalające na sprawne i efektywne komunikowanie się w środowisku profesjonalnym, również w języku obcym.

Student może wybrać przedmioty (zajęcia) z 3 grup przedmiotów (zajęć) do wyboru w zakresie:

- Analiza strategii międzynarodowych - w ramach tej grupy przedmiotów (zajęć) każdy student uzyska wiedzę na temat procesów kształtujących sytuację w środowisku międzynarodowym. Realizacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych umożliwi mu efektywne funkcjonowanie w środowisku zawodowym. Student zostanie wyposażony w wiedzę dotyczącą geopolitycznych i geoeconomicznych uwarunkowań współczesnych stosunków międzynarodowych oraz trajektorii zmian ładu międzynarodowego. Istotnym elementem zasobu wiedzy studenta będzie znajomość uwarunkowań Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej oraz Azji i Pacyfiku. Student opanuje wiedzę na temat ewolucji charakteru i zastosowań różnych rodzajów siły w polityce międzynarodowej oraz na temat konfliktów, najważniejszych z punktu widzenia środowiska międzynarodowego. Nauczy się kompetentnie analizować i prognozować możliwe kierunki rozwoju sytuacji w środowisku międzynarodowym. Kompetencje zdobyte w trakcie realizacji programu studiów pozwolą na profesjonalne funkcjonowanie w miejscu pracy, efektywne komunikowanie się i kierowanie zespołami. Zdobytą wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne przygotowują studenta do podjęcia zatrudnienia przede wszystkim w instytucjach na szczeblu państwowym i samorządowym, sektorze przedsiębiorstw, w specjalistycznych mediach oraz w krajowych i międzynarodowych organizacjach analitycznych.
- Wspólnoty międzynarodowej - w ramach tej grupy przedmiotów (zajęć) do wyboru, student rozbuduje wiedzę i umiejętności ukształtowane przed przedmioty (zajęcia) podstawowe i kierunkowe o informacje dotyczące społecznych aspektów funkcjonowania świata/systemu międzynarodowego. Student

zostanie wyposażony w wiedzę w zakresie funkcjonowania międzynarodowych ruchów społecznych, komunikacji międzykulturowej we współzależnym świecie. Uzyska specjalistyczną wiedzę o organizacjach międzynarodowych oraz systemie ochrony praw człowieka. Student zostanie też zapoznany z rolą religii w kształtowaniu sytuacji w środowisku międzynarodowym. Dzięki wyborowi tej grupy przedmiotów (zajęć), student rozwinie wiedzę na temat najpoważniejszych, globalnych wyzwań i zagrożeń dla funkcjonowania systemów społecznych - zmian klimatu, migracji oraz strukturalnych nierówności i wykluczenia. Wiedza i kompetencje nabyte w toku realizacji efektów uczenia się w tej grupie przedmiotów (zajęć) do wyboru, predysponują studenta do podjęcia profesjonalnej działalności w szeroko rozumianym sektorze pozarządowym - krajowym oraz międzynarodowym, a także pracy w instytucjach publicznych różnego szczebla, organizacjach międzynarodowych oraz mediach.

- Komunikacji międzynarodowej - w ramach tej grupy przedmiotów (zajęć) do wyboru, student będzie miał możliwość zdobycia wiedzy w zakresie komunikacji w przestrzeni międzynarodowej. Zostanie wyposażony w wiedzę na temat funkcjonowania społeczeństwa sieciowego we wszystkich jego przejawach. Pozna mechanizmy komunikacji w działaniach dyplomatycznych oraz negocjacjach międzynarodowych, dzięki czemu zdobędzie kompetencje potrzebne w pracy w środowisku instytucji międzynarodowych oraz podmiotów pozarządowych i gospodarczych. Istotnym elementem wiedzy i umiejętności studenta, który wybierze tę grupę przedmiotów (zajęć), będzie analiza międzynarodowego środowiska informacyjnego oraz praktyczne aspekty funkcjonowania sieci społecznościowych różnego typu. Dzięki wiedzy, umiejętnościom oraz kompetencjom społecznym zdobytych w ramach procesu dydaktycznego w grupie przedmiotów (zajęć) komunikacja międzynarodowa, student zyska możliwość rozwijania kariery w środowisku usieciowionych mediów, działających na zglobalizowanych rynkach przedsiębiorstw oraz w instytucjach rządowych i pozarządowych.

11. **Efekty uczenia się:**

Oznaczenie symboli:

SM – Stosunki międzynarodowe

1 – studia I stopnia

A – profil ogólnoakademicki

W – efekty uczenia się w zakresie wiedzy

U – efekty uczenia się w zakresie umiejętności

K – efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych

01, 02, 03 ... - numer kolejnych efektów uczenia się

<p>Symbole efektów uczenia się dla kierunku</p>	<p>Po ukończeniu studiów absolwent:</p>	<p>Odniesienie efektów uczenia się do:</p> <p>uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (ustawa o ZSK)</p>	<p>Odniesienie efektów uczenia się do:</p> <p>charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–7 Polskiej Ramy Kwalifikacji (rozporządzenie MNiSW)</p>
--	--	--	--

w zakresie **WIEDZY:**

SM1A_W01	Posiada zaawansowaną wiedzę o roli struktur, instytucji społecznych i politycznych, ich relacjach, zarówno z perspektywy historycznej, jak i współczesnej.	P6U_W	P6S_WK P6S_WG
SM1A_W02	Zna normy prawne i reguły rządzące społecznością międzynarodową. Ma wiedzę o strukturach politycznych, ekonomicznych, społecznych i kulturowych w warunkach międzynarodowych.	P6U_W	P6S_WK P6S_WG
SM1A_W03	Ma zaawansowaną wiedzę na temat historycznych, ekonomicznych, społecznych i kulturowych uwarunkowań stosunków międzynarodowych.	P6U_W	P6S_WK P6S_WG
SM1A_W04	Posiada zaawansowaną wiedzę na temat organizacji i struktury organizacji międzynarodowych. Zna strukturę instytucji międzynarodowych oraz rodzaje więzi społecznych z perspektywy historycznej i teraźniejszej w języku polski i obcym.	P6U_W	P6S_WK P6S_WG
SM1A_W05	Zna i rozumie różne koncepcje polityki zagranicznej, zarówno w aspekcie ekonomicznym jak i politycznym.	P6U_W	P6S_WK

			P6S_WG
SM1A_W06	Posiada zaawansowaną wiedzę o państwie, władzy, polityce i administracji oraz prawie w zakresie polskim, europejskim i światowym; roli polityki zagranicznej i współpracy międzynarodowej. Dysponuje zaawansowaną wiedzą na temat podejmowania decyzji politycznych z uwzględnieniem ich etycznych aspektów, rozumie ich konsekwencje dla stosunków międzynarodowych.	P6U_W	P6S_WK P6S_WG
SM1A_W07	Posiada zaawansowaną wiedzę o demokracji, społeczeństwie obywatelskim i kulturze politycznej w wymiarze polskim, europejskim i światowym, zarówno z perspektywy historycznej, jak i współczesnej.	P6U_W	P6S_WG
SM1A_W08	Posiada zaawansowaną wiedzę o uczestnikach stosunków międzynarodowych, ich ewolucji i zmianach w strukturze.	P6U_W	P6S_WG
SM1A_W09	Zna i rozumie kierunki oraz procesy zmian struktur w obrębie instytucji i podmiotów stosunków międzynarodowych.	P6U_W	P6S_WG
SM1A_W10	Posiada wiedzę na temat źródeł i technik pozyskiwania danych właściwych dla stosunków międzynarodowych.	P6U_W	P6S_WK P6S_WG
SM1A_W11	Zna ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości, wykorzystując wiedzę z zakresu stosunków międzynarodowych.	P6U_W	P6S_WK P6S_WG
SM1A_W12	Posiada zaawansowaną wiedzę na temat norm politycznych i prawnych, w tym zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego. Potrafi rozwijać różnorodne formy indywidualnej przedsiębiorczości oraz zachowywać się prawidłowo w sytuacjach kryzysowych.	P6U_W	P6S_WK

w zakresie **UMIEJĘTNOŚCI:**

SM1A_U01	Potrafi analizować i wyjaśniać zjawiska zachodzące w stosunkach międzynarodowych przedstawiając własne stanowisko w ocenie faktów.	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
SM1A_U02	Umie analizować i wyjaśniać mechanizmy funkcjonowania organizacji międzynarodowych i współpracy państw. Potrafi wykorzystać wskazania teorii stosunków międzynarodowych do poznania i oceny rzeczywistości międzynarodowej. Posługuje się konkretnymi normami i regułami.	P6U_U	P6S_UK P6S_UW
SM1A_U03	Potrafi wyjaśnić rolę struktur społecznych, ekonomicznych i kulturowych we współczesnym świecie. Umie analizować i oceniać procesy zachodzące w stosunkach międzynarodowych oraz dostrzegać ich konsekwencje dla państwa, regionu i środowiska zawodowego. Potrafi oceniać różne opinie i stanowiska oraz umie dobierać argumenty do dyskusji.	P6U_U	P6S_UW P6S_UO
SM1A_U04	Umie określić rolę państwa i innych uczestników stosunków międzynarodowych. Potrafi wyjaśnić	P6U_U	P6S_UW

	kompetencje najważniejszych instytucji międzynarodowych w języku polskim i obcym.		
SM1A_U05	Umie przygotować prace z zakresu stosunków międzynarodowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych i innych źródeł.	P6U_U	P6S_UW
SM1A_U06	Umie uczestniczyć w życiu publicznym, potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu stosunków międzynarodowych oraz stale ją uzupełniać w pracy zawodowej także w rozumieniu współpracy samorządów i regionów. Potrafi aktywnie i świadomie uczestniczyć w dyskursie publicznym zwłaszcza w zakresie polityki zagranicznej akcentując swój punkt widzenia.	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
SM1A_U07	Potrafi analizować zjawiska międzynarodowe z wykorzystaniem odpowiednich metod i technik badawczych. Potrafi przygotować wystąpienie publiczne na tematy międzynarodowe. Potrafi analizować i oceniać treści przekazu medialnego. Umie wykorzystywać taki przekaz w działalności publicznej i zawodowej.	P6U_U	P6S_UW P6S_UO
SM1A_U08	Umie wskazać założenia różnych koncepcji polityki zagranicznej oraz ocenić ich efektywność. Potrafi wskazać różnice pomiędzy nurtami polityki zagranicznej i dostrzec ich obecność w rzeczywistości.	P6U_U	P6S_UW
SM1A_U09	Potrafi dostrzec i ocenić społeczne oczekiwania odnośnie ewolucji roli stosunków międzynarodowych. Posiada umiejętność prognozowania zjawisk międzynarodowych oraz zagrożeń istniejącego porządku prawnego, społecznego, politycznego, ekonomicznego i środowiskowego.	P6U_U	P6S_UW
SM1A_U10	Posiada umiejętności językowe w zakresie stosunków międzynarodowych, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P6U_U	P6S_UW
SM1A_U11	Posiada umiejętności doboru ćwiczeń i form aktywności fizycznej do poziomu swoich umiejętności sportowych i sprawności fizycznej w celu uczestnictwa w kulturze fizycznej przez całe życie.	P6U_U	P6S_UW

w zakresie **KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:**

SM1A_K01	Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym, w tym w zespołach realizujących cele społeczne, polityczne i obywatelskie.	P6U_K	P6S_KO
SM1A_K02	Jest przygotowany do budowania zinstytucjonalizowanych form aktywności obywatelskiej. Jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy.	P6U_K	P6S_KO
SM1A_K03	W komunikowaniu się z otoczeniem wykorzystuje wiedzę z zakresu nauk o polityce.	P6U_K	P6S_KK
SM1A_K04	Jest przygotowany do pracy w organizacjach i instytucjach publicznych, w tym organach administracji publicznej, partii politycznych oraz innych organizacji krajowych i międzynarodowych.	P6U_K	P6S_KO P6S_KR
SM1A_K05	Ma świadomość zachowywania się w sposób profesjonalny i etyczny w pracy zawodowej oraz działalności	P6U_K	P6S_KR

	publicznej.		
SM1A_K06	Szanuje odmienne punkty widzenia, determinowane różnym położeniem politycznym, kulturowym i społecznym.	P6U_K	P6S_KR
SM1A_K07	Jest przygotowany do kierowania zespołami ludzkimi.	P6U_K	P6S_KO

12. **Zajęcia wraz z przypisanymi do nich punktami ECTS, efektami uczenia się i treściami programowymi:**

Przedmioty (zajęcia)	Liczba punktów ECTS	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się na kierunku
-----------------------------	----------------------------	--------------------------	---

PRZEDMIOTY (ZAJĘCIA) KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO: (20 pkt ECTS)

1.	Język obcy (poziom B2)	9	<p>Treści leksykalne: Zagadnienia występujące w ogólnodostępnych i stosowanych na zajęciach podręcznikach na poziomie B2 (np. uniwersytet, przedmiot studiów, wykształcenia, praca, media, technologie, środowisko, zdrowie, żywienie, sport, czas wolny, edukacja, zakupy, podróżowanie, społeczeństwo, kultura, zjawiska społeczne).</p> <p>Treści gramatyczne: Zgodne z wykazem podręczników przewidzianych dla poziomu B2 dla danego języka i zgodne z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy.</p> <p>Funkcje językowe: Zgodne z wykazem podręczników dla poziomu B2 i pozwalające studentom na porozumiewanie się w języku obcym (np. branie czynnego udziału w dyskusjach, wyrażanie emocji oraz wyrażanie swoich opinii, argumentowanie i formułowanie swojego punktu widzenia w formie ustnej i pisemnej, dokonywanie prezentacji).</p>	SM1A_U10 SM1A_K03
2.	Techniki informacyjno-komunikacyjne	1	Podstawowe narzędzia MS Word. Przykłady stosowania zaawansowanych narzędzi, automatyczny spis treści, tabel, rycin w tym korekcji pisowni, dzielenia wyrazów, style, formularze.	SM1A_W10 SM1A_U07 SM1A_K03

			Wykorzystanie arkusza kalkulacyjnego MS Excel do rozwiązywania zadań. Formatowanie komórek, sposoby ich wyświetlania. Arkusz kalkulacyjny jako narzędzie do rozwiązywania prostych problemów numerycznych. Podstawowe funkcje matematyczne, logiczne i statystyczne funkcje logiczne. Makra w arkuszu kalkulacyjnym. Współpraca edytora tekstu i arkusza kalkulacyjnego, export i import danych. Tworzenie i edycja wykresów. Typy wykresów i ich opcje. Wykorzystanie programu do prostych obliczeń statystycznych i prezentowanie danych w postaci tabel i wykresów. Bazy danych: podstawowe formy organizacji informacji w bazach danych. Raport i wykresy - tabela przestawna. Sortowanie zaawansowane, filtrowanie danych. Łączenie baz i przygotowanie do analizy. Formy reprezentowania i przetwarzania informacji przez człowieka i komputer. Tworzenie prezentacji multimedialnych. Sieć internetowa, dostępne przeglądarki, wyszukiwanie informacji, przetwarzanie pozyskanych informacji, komunikatory internetowe, zasady wykorzystania e-learningu w komunikacji. Nauczanie studentów poprzez platformy edukacyjne. Wykorzystanie AI do podstawowych procedur w edukacji. Komponowanie poleceń i zadań to tworzenia celów dla AI.	
3.	Ochrona własności przemysłowej i prawa autorskiego	1	Pojęcie utworu, prawa autorskie osobiste i majątkowe. Dozwolony użytek. Prawa pokrewne. Wynalazek, wynalazek biotechnologiczny oraz patent. Znaki towarowe oraz prawa ochronne na znaki towarowe. Wzory przemysłowe, wzory użytkowe.	SM1A_W02 SM1A_W09 SM1A_W12 SM1A_U02 SM1A_U05 SM1A_K03 SM1A_K05
4.	Przedsiębiorczość	1	Pojęcie i rodzaje przedsiębiorczości. Przedsiębiorca – pojęcie, zachowania i klasyfikacje. Determinanty wewnętrzne i zewnętrzne rozwoju przedsiębiorczości. Przedsiębiorczość a przedsiębiorstwo.	SM1A_W12 SM1A_U04 SM1A_K04

			Uwarunkowania, założenie i prowadzenie własnej działalności gospodarczej. Obszary przedsiębiorczości – przedsiębiorczość rodzinna, kobiet, akademicka, społeczna, intelektualna.	SM1A_K05
5.	Wychowanie fizyczne	0	Koszykówka. Zarys historii koszykówki w zakresie techniki i metodyki nauczania poszczególnych elementów. Indywidualne wyszkolenie zawodnika w ataku; podania i chwytów piłki, kozłowanie, rzuty w biegu po podaniu, rzuty w biegu po kozłowaniu, rzut z półobrotu w biegu, po kozłowaniu, w miejscu, rzut pozycyjny z miejsca, rzuty w wysoku, rzuty środkowego, obrót, zwody. Indywidualny atak-gra 1:1, zasady poruszania się zawodnika w obronie. Szybki atak, atak pozycyjny, obrona zespołowa. Przepisy gry w koszykówkę, sędziowanie. Piłka siatkowa. Geneza piłki siatkowej, przepisy gry. Analiza techniki podstawowych elementów gry w piłkę siatkową, mini siatkówka, metodyka nauczania i systematyka ćwiczeń nauczających elementy techniczne. Małe gry 2x2; 3x3. Piłka nożna. Historia piłki nożnej. Przepisy gry w piłkę nożną - 11 osobową, futsal i piłkę nożną plażową. Gry i zabawy stosowane w nauczaniu techniki piłki nożnej. Uderzenia i przyjęcia w piłce nożnej. Ćwiczenia techniczno-taktyczne prowadzenia piłki. Dryblingi i zwody. Odbieranie piłki przeciwnikowi. Gra bramkarza. Nauczanie taktyki. Piłka ręczna. Przepisy gry w piłkę ręczną. Systematyka elementów techniki i taktyki, poruszanie się zawodników w ataku i w obronie, ćwiczenia zdolności motorycznych (szybkość, siła, wytrzymałość, koordynacja). Systematyka oraz metodyka nauczania podań, chwytów, kozłowania, rzutów, zwodów, analiza podstawowych systemów obrony oraz atakowania pozycyjnego i szybkiego, gry, zabawy, ćwiczenia doskonalące elementy techniki i taktyki, technika i taktyka gry bramkarza. Pływanie Wstępna adaptacja do środowiska wodnego: podstawowe czynności ruchowe w środowisku wodnym, zanurzanie twarzy, otwieranie oczu i orientacja pod powierzchnią wody, opanowanie	SM1A_U11

		<p>specyficznego oddychania w środowisku wodnym, zapoznanie z wyporem wody, opanowanie leżenia na piersiach i grzbiecie, zabawy i gry ruchowe w wodzie. Nauczania kraula na grzbiecie: nauka pracy nóg do kraula na grzbiecie, nauka pracy ramion do kraula na grzbiecie, koordynacja pracy ramion i nóg. Metodyka nauczania kraula na piersiach: nauka pracy nóg do kraula na piersiach, nauka oddechu oraz pracy ramion do kraula na piersiach, koordynacja pracy ramion, nóg oraz oddychania. Metodyka nauczania stylu klasycznego: nauka pracy nóg do stylu klasycznego, nauka pracy ramion oraz oddychania podczas pływania stylem klasycznym, koordynacja pracy ramion, nóg oraz oddychania. Metodyka nauczania stylu motylkowego (delfin): nauka pracy nóg do stylu motylkowego, nauka pracy ramion oraz oddychania, koordynacja w pracy ramion, nóg oraz oddychaniu. Nauczanie elementów ratownictwa: nauczanie holowania tonącego, nauczanie uwalniania się od chwytów tonącego, doskonalenie nurkowania w dal i w głąb. Aktywność ruchowa adaptacyjna Plenerowe formy aktywności ruchowej, rekreacyjne gry terenowe (bule, palant), turystyka kwalifikowana: rajd rowerowy, wycieczka po okolicy, spływ kajakowy, rejs żeglarski, Street-basket, atletyka terenowa, żeglarstwo, piłka siatkowa-plażowa, obozownictwo, gry i zabawy terenowe, atletyka terenowa, aerobik. Nordic walking Nordic walking jako kompleksowy trening całego ciała. Jak przygotować się do marszu? Wybór kijów do chodzenia. Czas i częstotliwość treningu. BHP w nordic walking. Nordic walking treningiem dla każdego. Akcesoria przydatne w treningu. Doskonalenie techniki chodzenia po zróżnicowanym terenie. Trening wytrzymałościowy z kijami. Ćwiczenia wzmacniające mięśnie prostujące i zginające przedramiona, mięśnie brzucha i grzbietu. Nauka balansu i koordynacji. Ćwiczenia rozciągające. Ćwiczenia wytrzymałościowe.</p>	
--	--	--	--

		<p>Ćwiczenia w parach, gry i zabawy. Fitness – aerobik Terminologia stosowana w fitness. Muzyka w fitness. Metodyka zajęć fitness. Choreografia w fitness. Organizacja i bezpieczeństwo zajęć. Usprawnienie osobiste – umiejętności wykonania ćwiczeń objętych programem. Poznanie podstawowych zasad muzyki i jej korelacji z przebiegiem ruchu. Organizacja ćwiczeń aerobowych. Zasady doboru ćwiczeń w zależności od zaawansowania ćwiczących, ich wieku, płci. Wyposażenie studentów w umiejętności kierowania zespołem ćwiczebnym i stosowania ruchu jako środka kształtującego psychofizyczne możliwości człowieka. Ćwiczenia porządkowo dyscyplinujące. Wymogi organizacyjno-programowe. Ćwiczenia kształtujące. Ćwiczenia wzmacniające. Ćwiczenia relaksacyjne. Ćwiczenia rozciągające. Różne formy zajęć aerobowych (step, tbc, dance, itp.). Fitness – ćwiczenia siłowe Podstawy budowy ciała, proporcje ciała. Podstawowe grupy mięśniowe, funkcje mięśni. Podstawy treningu siłowego dla początkujących. Metody treningu siłowego w zależności od założonego celu. Budowa masy mięśniowej i definicji mięśni. Zasób ćwiczeń na mięśnie klatki piersiowej, mięśnie grzbietu, mięśnie ud, mięśnie ramion, mięśnie obręczy barkowej i mięśnie brzucha. Kulturystryka kobiet. Zasady racjonalnego odżywiania. Tenis stołowy Zarys historii tenisa stołowego, przepisy gry. Postawa i poruszanie się przy stole. Fachowe nazewnictwo uderzeń z forehandu i beckhandu oraz technika ich wykonywania. Serwis i sposoby trzymania rakiетки – korekta błędów. Gry pojedyncze, podwójne i mieszane. Nauka sędziowania. Systemy rozgrywek. Zasady organizowania turniejów i zawodów. Ćwiczenia z elementami jogi, callanetics Historia jogi, callanetics, analiza techniki wykonania podstawowych I-asan, poprawne oddychanie, umiejętność panowania nad własnym ciałem, poznanie metod koncentracji, ćwiczenia relaksacyjne. Atletyka terenowa Udział w</p>	
--	--	---	--

			<p>różnorodnych ćwiczeniach fizycznych kształtujących sprawność koordynację i kondycję, zabawy i gry ruchowe w terenie, udział w zajęciach w terenie naturalnym: atletyka terenowa, uświadamianie znaczenia aktywności ruchowej w życiu człowieka i jej wpływu na poszczególne układy organizmu, wyposażenie w wiedzę umożliwiającą dbanie o zdrowie wyposażenie w zasób wiedzy na temat dokonywania pomiarów sprawności i wydolności fizycznej organizmu, uświadomienie znaczenia samokontroli i samooceny sprawności i wydolności fizycznej. Pilates jako nowoczesna metoda ćwiczeń będąca alternatywą dla fitnessu. Kształtowanie świadomości własnego ciała poprzez ćwiczenia Pilatesa. Doskonalenie dokładności i powolności ruchów oraz świadomości napięcia mięśni podczas wykonywania ćwiczeń. Pokonywanie oporu własnego ciała. Wszechstronność ćwiczeń Pilatesa i ich zastosowanie w kształtowaniu prawidłowej postawy ciała. Lecznicze walory ćwiczeń Pilatesa. Zapoznanie studentów z różnorodnością ćwiczeń Pilates. Gry rekreacyjne. Nauka i doskonalenie techniki popularnych gier i zabaw rekreacyjnych, jako sportów całego życia. Kształtowanie umiejętności ruchowych i wydolności fizycznej poprzez różne formy ruchu. Zabawy i gry ruchowe terenowe i w pomieszczeniach sportowych. Nauka zasad prowadzenia gier rekreacyjnych i umiejętności sędziowania. Badminton Nauka i doskonalenie techniki gry. Gry i zabawy przygotowujące i doskonalące grę. Gra pojedyncza i podwójna. Podstawy sędziowania. Turnieje. Narciarstwo Opanowanie podstaw poruszania się na nartach, opanowanie skrętów równoległych: kontrolowanie prędkości i umożliwiających szybkie zatrzymanie, ześlizg, skręt stop, skręt dostokowy, skręt z półpługu, skręt z poszerzenia kąтового, skręt równoległy NW, śmig bazowy, opanowanie jazdy na krawędziach, skręt równoległy, śmig, jazda w każdym śniegu i terenie, jazda po muldach, jazda w</p>	
--	--	--	--	--

			<p>głębokim śniegu, jazda na bardzo stromych stokach, jazda w trudnych warunkach śniegowych (mokry śnieg, szreń). Żeglarstwo Zdobyć wiedzy z zakresu zachowań załogi w porcie i na jachcie – etykieta żeglarska w tym, umiejętność poruszania się i obsługiwanie elementów konstrukcyjnych i urządzeń znajdujących się na łodzi, wiedza dotycząca organizacji życia załogi w tym elementy kulinarne higieniczne, zdrowotne i biwakowe. Teoria żeglowania oraz podstawowe przepisy żeglarskie, podstawy meteorologii i ratownictwa, wiadomości o jachtach żeglarskich – budowa. Prace bosmańskie obejmujące rodzaje lin oraz umiejętność zastosowania podstawowych węzłów żeglarskich zgodnie z ich przeznaczeniem. Prowadzenie jachtu żaglowego z wykorzystaniem manewrów podstawowych, dodatkowych oraz prowadzeniem jachtu na silniku. Elementy ratownictwa w zakresie ratowania z łodzi i z wody. Ocena sytuacji na wodzie w podejmowaniu decyzji akcji ratunkowych. Kolarstwo Doskonalecie techniki podstawowych elementów jazdy, podwyższenie sprawności fizycznej, odżywianie podczas wzmożonego wysiłku fizycznego, odżywianie przed wysiłkiem, w trakcie i po wysiłku, wycieczki rowerowe np. Kielce- Ciekoty, Kielce Święta Katarzyna.</p>	
6.	Bezpieczne i higieniczne warunki kształcenia	0	<p>Podstawowe regulacje z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Przepisy i zasady BHP w uczelniach wyższych. Zadania rektora i osób prowadzących zajęcia w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia. Zasady bezpiecznego kształcenia, w tym wykorzystywania sprzętu technicznego. Zasady ergonomii przy organizowaniu kształcenia w uczelni. Czynniki uciążliwe, szkodliwe i niebezpieczne związane z kształceniem. Wypadki związane z kształceniem – przyczyny i profilaktyka.</p>	<p>SM1A_W12 SM1A_U11 SM1A_K01</p>
7.	Pierwsza pomoc przedmedyczna	0	<p>Nagłe zatrzymanie krążenia: zasady oceny podstawowych funkcji życiowych, BLS (Basic Life Support, tj. podstawowe zabiegi</p>	<p>SM1A_W12</p>

			resuscytacyjne, z wykorzystaniem AED (tj. wykonanie defibrylacji przy użyciu Automatycznego Defibrylatora Zewnętrzny). Opieką nad poszkodowanym nieprzytomnym. Udzielanie pierwszej pomocy przedszpitalnej w wybranych stanach zagrożenia życia (zadławienia, zatrucia, oparzenia, udar cieplny, porażenie prądem, urazy, krwawienia, krwotoki, udar, zawał). Zaopatrywanie obrażeń poszczególnych okolic ciała (jama brzuszna, klatka piersiowa, głowa, kręgosłup, miednica, kończyny).	
8.	Szkolenie biblioteczne	0	Podstawowe informacje o organizacji i funkcjonowaniu Biblioteki Uniwersyteckiej. Witryna internetowa BU jako podstawowe źródło informacji o Bibliotece i jej zasobach. Rodzaje i charakterystyka zbiorów bibliotecznych: tradycyjne, elektroniczne (e-źródła). Katalogi biblioteczne źródłem informacji o zbiorach. Zasady korzystania z różnego rodzaju zbiorów i usług BU ze szczególnym uwzględnieniem regulaminu udostępniania zbiorów, prawa autorskiego. Procedury biblioteczne związane z zapisem do BU. Praktyczne wyszukiwanie i zamawianie określonych publikacji w katalogu elektronicznym prowadzonym w systemie Aleph. Zwiedzanie gmachu biblioteki: zasady korzystania z literatury w strefach wolnego dostępu, praktyczne wyszukiwanie książek i czasopism w strefach wolnego dostępu; udostępnianie zbiorów w czytelnich, obsługa urządzeń samoobsługowych umożliwiających wypożyczenia i zwroty książek.	SM1A_W01 SM1A_W02 SM1A_W04 SM1A_U01 SM1A_U03 SM1A_U05 SM1A_U07 SM1A_U10
9.	Filozofia (przedmiot – zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych)	3	Działy, dziedziny i funkcje filozofii. Najważniejsze problemy filozofii starożytnej. Filozofia a teologia średniowiecza. Renesansowy antropocentryzm. Nowożytny racjonalizm. Filozofia Oświecenia. Filozofia XIX w. Rola filozofii we współczesnym świecie.	SM1A_W01 SM1A_W04 SM1A_W10 SM1A_U05 SM1A_U06 SM1A_U07 SM1A_K05 SM1A_K06

10.	Podstawy logiki (przedmiot- zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych)	1	Pojęcie prawdy. Poznawczy status języka, nazw i nazywania. Prawo niesprzeczności oraz prawo wyłączonego środka jako podstawowe prawa porządkujące życie. Narzędzie poznania rzeczywistości. Prawa logicznego wnioskowania. Klasyczny rachunek zdań. Funkcja konsekwencji i pojęcie dowodu dla klasycznego rachunku zdań; Rozwiązywanie zadań z zakresu logiki oraz klasycznego rachunku zdań. Badanie poprawności rozumowania i wnioskowania.	SM1A_W02 SM1A_W11 SM1A_U01 SM1A_U06 SM1A_K06
11.	Człowiek i cywilizacje świata (przedmiot-zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych)	2	Cywilizacja europejska a nauka o cywilizacji (sprzężenia zwrotne między nauką o cywilizacji a innymi dyscyplinami). Przegląd definicji i klasyfikacji cywilizacji. Teoria cywilizacji F. Konecznego (cechy cywilizacji łacińskiej). Cywilizacja Zachodnia w świetle myśli A. J. Toynbeego. Geneza Europy (źródła mitologiczne i etymologia). Pierwsi Europejczycy (mitochondrialne matki ludności Europy). Antyczna geneza cywilizacji i kultury europejskiej (cywilizacja minojska). Źródła oraz konstytutywne elementy tożsamości cywilizacji europejskiej (grecka filozofia, rzymski system prawa, religijność judeochrześcijańska, kultura plemion barbarzyńskich, Oświecenie). Proces transformacji cywilizacji europejskiej (sekularyzacja przestrzeni kulturowej, islamizacja).	SM1A_W01 SM1A_W03 SM1A_W07 SM1A_U01 SM1A_U03 SM1A_U09 SM1A_K01 SM1A_K06 SM1A_K03
12.	Psychologia rozwoju osobistego (przedmiot-zajęcia do wyboru w zakresie wsparcia w procesie uczenia się)	2	Psychologia pozytywna, psychologia zdrowia i psychologia rozwoju osobistego w świetle teorii - definicja, podstawowe pojęcia. Psychologiczne teorie stresu – proaktywne sposoby radzenia sobie ze stresem. Filozofia asertywności. Podstawy teoretyczne komunikacji interpersonalnej oraz psychologii grupy. Teorie odporności psychicznej. Psychologia zmiany. Teoretyczny model zmiany. Psychologia rozwoju osobistego – praktyczny aspekt psychologii zdrowia (pozytywnej).	SM1A_W01 SM1A_W12 SM1A_U01 SM1A_U03 SM1A_U06 SM1A_K01 SM1A_K06 SM1A_K07
13.	Metody wspomaganie uczenia się (przedmiot-zajęcia do wyboru w zakresie wsparcia w procesie uczenia się)	2	Koncepcje i metody uczenia się, rodzaje wiedzy, podstawy filozofii nauki, źródła wiedzy, wiedza w Internecie; projektowanie myślenia (design thinking), zarządzanie wiedzą, wiedza a rozwój osobisty i	SM1A_W11 SM1A_U01 SM1A_U07

			zawodowy, tworzenie baz wiedzy, techniki uczenia się: mnemotechniki (akronimy, kotwice myślowe, skojarzenia), mapy myśli (mind mapping) jako graficzna metoda uczenia się, tworzenie notatek i wypisów (sketchnoting) - notowanie z wykorzystaniem grafiki, rysunku i skojarzeń.	SM1A_K01 SM1A_K05
--	--	--	--	----------------------

PRZEDMIOTY (ZAJĘCIA) PODSTAWOWE/KIERUNKOWE: (101 pkt ECTS)

1.	Najnowsza historia polityczna świata	5	Stosunki międzynarodowe przed wybuchem I wojny światowej. Europa i świat po 1918 r. Główne problemy w stosunkach międzynarodowych w przededniu wybuchu II wojny światowej. II wojna światowa. Układ dwubiegunowy po 1945 r. – „zimna wojna”. Nowa jakość w stosunkach międzynarodowych w latach 70 i 80 XX wieku. Koniec „zimnej wojny” i nowe wyzwania w stosunkach międzynarodowych.	SM1A_W01 SM1A_W02 SM1A_W03 SM1A_W08 SM1A_U01 SM1A_U09 SM1A_K03 SM1A_K06
2.	Podstawy geopolityki i geografii politycznej	6	Wyjaśnienie zależności między procesami demograficznymi i politycznymi a środowiskiem geograficznym. Definicje i teorie geopolityki. Geneza i najbardziej znaczący przedstawiciele naukowego namysłu nad relacjami między geografią a polityką. Poznawanie historycznych, geograficznych i demograficznych uwarunkowań funkcjonowania współczesnych państw, kształtowania ich granic i terytoriów na przykładzie Polski i Ukrainy.	SM1A_W01 SM1A_W03 SM1A_W05 SM1A_U01 SM1A_U03 SM1A_U09 SM1A_K05 SM1A_K06
3.	Wstęp do nauki o stosunkach międzynarodowych	6	Pojęcie i cechy stosunków międzynarodowych; prawa rozwoju i zmienności SM. Przedmiot teorii SM i jej funkcje, realizm, liberalizm i globalizm. Aktorzy SM. Mocarstwowość we współczesnych SM. Pojęcie i rodzaje bezpieczeństwa; czynniki ewolucji bezpieczeństwa. Polityka zagraniczna państwa; uwarunkowania, cele oraz środki i metody polityki zagranicznej państwa. Podstawowe kategorie realizmu; liberalizmu; globalizmu. Uwarunkowania polskiej polityki	SM1A_W06 SM1A_W08 SM1A_W11 SM1A_U01 SM1A_U04 SM1A_U08 SM1A_K03

			zagranicznej. Globalizacja i jej przejawy. Pojęcie siły w TSM; wyznaczniki i rodzaje siły. Problemy globalne.	SM1A_K06
4.	Ekonomia	6	Przedmiot zainteresowań ekonomii. Pojęcie i rodzaje rynków. Cena i jej funkcje. Pojęcie popytu i podaży. Gospodarstwa domowe jako podmiot gospodarujący. Podstawy teorii przedsiębiorstw. Miary efektów działalności gospodarczej. Budżet państwa i polityka fiskalna. System pieniężno-kredytowy. Pojęcie i rodzaje inflacji. Cykl koniunkturalny. Pojęcie i rodzaje bezrobocia. Geneza i transformacja systemów monetarnych w Polsce. Rozwój myśli ekonomicznej na wybranych przykładach. Nagroda w dziedzinie nauk ekonomicznych im. Alfreda Nobla i jej laureaci. Najlepsze uczelnie z zakresu ekonomii i finansów.	SM1A_W01 SM1A_W06 SM1A_W10 SM1A_U01 SM1A_U04 SM1A_K01 SM1A_K04 SM1A_K05
5.	Nauka o państwie	6	Nauka o państwie wśród innych nauk społecznych. Sposoby definiowania państwa. Teorie powstania państwa. Cele istnienia państwa (racja stanu). Mechanizmy sprawowania władzy w państwie. Państwo a instytucje demokracji bezpośredniej (demokratyczne państwo prawne). Typy i formy państwa. Formy rządów, partie w państwie. Suwerenność państwa. Państwo a społeczeństwo obywatelskie. Państwo a gospodarka, kultura i religia. Wyzwania współczesnego państwa. Samorząd terytorialny w państwie.	SM1A_W06 SM1A_W09 SM1A_U03 SM1A_U05 SM1A_K03
6.	Prawo międzynarodowe publiczne	4	Pojęcie, źródła, funkcje i cechy prawa międzynarodowego. Prawo międzynarodowe a prawo wewnętrzne. Podmioty prawa międzynarodowego. Stosunki, zdarzenia i akty prawnomiędzynarodowe. Normy prawa. Źródła prawa międzynarodowego. Prawo międzynarodowe a prawo wewnętrzne państwa. Prawny zakres powstawania państw, upadku państw.	SM1A_W02 SM1A_W08 SM1A_W09 SM1A_U01 SM1A_U02 SM1A_U10 SM1A_K02 SM1A_K03 SM1A_K04

7.	Historia polityczna Polski XX wieku	6	Odrodzenie się polskiej myśli politycznej na początku XX wieku. Sprawa polska podczas I wojny światowej. Ustrój polityczny i system partyjny II Rzeczypospolitej. Główne wyzwania stojące przed polską dyplomacją w latach 1918-1939. II wojna światowa. Polska w orbicie wpływów ZSRR po 1945 r. – sowietyzacja kraju. Odzyskanie suwerenności politycznej po 1989 r.	SM1A_W01 SM1A_W03 SM1A_W07 SM1A_U09 SM1A_K03 SM1A_K06
8.	Międzynarodowe stosunki polityczne	6	Stosunki międzynarodowe: geneza, ewolucja, struktura, mechanizmy. Podstawowe definicje i pojęcia. Uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne. Cele i interesy międzynarodowe. Polityka zagraniczna – metody, środki, efektywność, funkcje, proces decyzyjny. Uwarunkowania integracji europejskiej, Procesy integracyjne i dezintegracyjne we współczesnym świecie. Bezpieczeństwo międzynarodowe; Przeobrażenia polityczne w przestrzeni Europy i świata w XX i XXI w. Nowe wyzwania i zagrożenia ładu światowego oraz czynniki konfliktogenne w relacjach międzynarodowych.	SM1A_W04 SM1A_W06 SM1A_W08 SM1A_U01 SM1A_U07 SM1A_K03 SM1A_K05 SM1A_K06
9.	System bezpieczeństwa międzynarodowego	4	Pojęcie i definicje bezpieczeństwa międzynarodowego. Pojęcie systemu międzynarodowego. Ewolucja systemów bezpieczeństwa zbiorowego. Główne wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego. Państwo w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego. Modele bezpieczeństwa zbiorowego. Rola organizacji międzynarodowych i prawa międzynarodowego – analiza krytyczna.	SM1A_W06 SM1A_W08 SM1A_W11 SM1A_U01 SM1A_U04 SM1A_U08 SM1A_K03 SM1A_K06
10.	Analiza polityki zagranicznej	6	Polityka zagraniczna państwa – zagadnienia teoretyczne. Podstawowe pojęcia i zagadnienia metodologiczne. Podmioty niepaństwowe i ich wpływ na politykę zagraniczną. Zewnętrzne układy odniesienia w polityce zagranicznej. Wewnętrzne uwarunkowania polityki zagranicznej. Instytucje i ich role.	SM1A_W06 SM1A_W08 SM1A_W11 SM1A_U01 SM1A_U04 SM1A_U08

				SM1A_K03 SM1A_K06
11.	Współczesne systemy polityczne	6	Pojęcie systemu politycznego i jego elementy – główne ujęcia. Typologie systemów politycznych. System polityczny a reżim polityczny. Pojęcie reżimu politycznego. Podstawy prawne współczesnych systemów politycznych. System źródeł prawa ustrojowego. Konstytucja i jej cechy (w układzie porównawczym). Suwerenność państwa a suwerenność narodu. Systemy partyjne i oddziaływanie grup nacisku. Formy demokracji bezpośredniej. Pojęcie demokracji pośredniej. Systemy wyborcze i ich typologia. Struktura i funkcje parlamentu. Tryb stanowienia ustaw. Tryb badania zgodności ustaw z konstytucją. Jednolitość i podział władzy. Forma państwa (państwo jednolite i złożone). Forma rządu. Charakterystyka władzy sądowniczej.	SM1A_W05 SM1A_W06 SM1A_W07 SM1A_U03 SM1A_U04 SM1A_U06 SM1A_K01 SM1A_K06
12.	Europa Środkowa w stosunkach międzynarodowych	2	Definiowanie pojęcia „Europa Środkowa”. Rys historyczny – jako podstawa do analizy współczesnych wyzwań i zagrożeń współpracy regionalnej. Analiza strategii i bieżącej polityki poszczególnych państw regionu. EŚ w strategii USA, Rosji, Chin, głównych aktorów Unii Europejskiej. Koncepcje instytucjonalizacji współpracy regionalnej.	SM1A_W05 SM1A_W06 SM1A_W07 SM1A_U03 SM1A_U04 SM1A_U06 SM1A_K01 SM1A_K06
13.	Międzynarodowe stosunki militarne	4	Przesłanki i uwarunkowania współpracy militarnej państw współczesnych. Modele współpracy oraz integracji państw w dziedzinie bezpieczeństwa militarnego. Organizacja oraz funkcjonowanie sojuszu zbiorowej obrony na przykładzie NATO. Wielonarodowe operacje stabilizacyjne. Współczesna i przyszła wojna.	SM1A_W06 SM1A_W07 SM1A_W08 SM1A_W09 SM1A_U01 SM1A_U02 SM1A_U07 SM1A_U08

				SM1A_U10 SM1A_K01 SM1A_K02 SM1A_K03
14.	Metodologia badań społecznych	4	Politologia jako nauka. Miejsce badań nas stosunkami międzynarodowymi w politologii. Osobliwości nauk społecznych. Typy problemów badawczych i podejść (indukcja, dedukcja). Narzędzia poznania. Etapy procesu badawczego Klasyfikacja metod i technik badawczych. Metody i /techniki ilościowe oraz jakościowe - szczególne omówienie poszczególnych metod i technik. ościowe - szczególne omówienie poszczególnych metod i technik.	SM1A_W10 SM1A_U01 SM1A_U05 SM1A_U07 SM1A_K05 SM1A_K06
15.	Komunikacja społeczna	3	Pojęcie komunikacji i jej poziomy. Elementy procesu komunikowania. Komunikacja społeczna – charakterystyka i specyfika. Typy komunikowania – komunikowanie informacyjne i perswazyjne. Formy komunikowania – komunikowanie werbalne i niewerbalne. Szumy i bariery w komunikowaniu społecznym. Sposoby przezwycięzania barier komunikacyjnych. Etyczny wymiar komunikowania społecznego. Systemy komunikowania społecznego.	SM1A_W01 SM1A_U01 SM1A_U06 SM1A_K01 SM1A_K03 SM1A_K04
16.	Międzynarodowe stosunki kulturalne	4	Kultura – cywilizacja – polityka: analiza pojęć. Pojęcie międzynarodowych stosunków kulturalnych. Uczestnicy i kreatorzy międzynarodowych stosunków kulturalnych. Koncepcje ewolucji kultury i cywilizacji w zglobalizowanym świecie; Współczesne koncepcje komunikowania międzykulturowego.	SM1A_W03 SM1A_W10 SM1A_U01 SM1A_U03 SM1A_U07 SM1A_K04 SM1A_K06
17.	Teorie stosunków międzynarodowych	2	Historia i metoda badań nad teorią stosunków międzynarodowych. Główne debaty paradygmatyczne w nauce o SM. Główne podejścia badawcze – analiza krytyczna: idealizm vs realizm, tradycjonalizm vs behawioryzm, pozytywizm vs antypozytywizm, racjonalizm vs konstruktywizm vs refleksytywizm. Najnowsze trendy w teorii SM.	SM1A_W03 SM1A_W04 SM1A_W08 SM1A_W09 SM1A_U02

				SM1A_U05 SM1A_K03
18.	Międzynarodowe stosunki gospodarcze	4	Gospodarka światowa i międzynarodowe stosunki gospodarcze. Procesy integracji i globalizacji w międzynarodowych stosunkach gospodarczych. Podstawy funkcjonowania rynków międzynarodowych. Ewolucja międzynarodowego podziału pracy. Teorie handlu międzynarodowego. Polityka handlowa. Usługi w wymianie międzynarodowej. Międzynarodowa migracja siły roboczej; Międzynarodowy transfer wiedzy naukowo-technicznej. Międzynarodowe obroty czynnikami wytwórczymi. Zadłużenie zagraniczne. Polityka kursowa. Rewolucje przemysłowe i przełomy rozwoju gospodarczego. Wpływ wynalazków, demografii i poszerzającej się przestrzeni życiowej na rozwój gospodarczy. Rozwój źródeł energii, infrastruktury i środków transportu. Wybrane kryzysy gospodarcze. Historyczne formy organizacji międzynarodowych stosunków gospodarczych. Ewolucja znaczenia rolnictwa, leśnictwa i łowiectwa. Najważniejsze i największe firmy. Potencjał i rozwój gospodarczy wybranych państw.	SM1A_W01 SM1A_W03 SM1A_W05 SM1A_U02 SM1A_U03 SM1A_U09 SM1A_K02 SM1A_K04 SM1A_K06
19.	Polityka energetyczna współczesnych państw	4	Rola energetyki w bezpieczeństwie współczesnych państw. Główne źródła energii – podstawowe zagadnienia techniczne. Międzynarodowy rynek energii i surowców energetycznych. Dostęp do energii i surowców i jego reglamentacja jako narzędzie nacisku i projekcji siły. Polityka energetyczna mocarstw. Polityka energetyczna wybranych państw średnich. Polska polityka energetyczna: aktualne uwarunkowania i główne wyzwania.	SM1A_W03 SM1A_W10 SM1A_U01 SM1A_U03 SM1A_U07 SM1A_K04 SM1A_K06
20.	Polityka społeczno-gospodarcza	3	Cele, zadania, podmioty, instrumenty i główne kierunki polityki społecznej i gospodarczej. Ekonomiczne oraz prawne zasady działania mechanizmów polityki społecznej. Transfery socjalne a potrzeby społeczne. Skutki zmian demograficznych w systemie ubezpieczeń społecznych i gospodarce. Kształtowanie warunków	SM1A_W01 SM1A_W03 SM1A_W05 SM1A_U03 SM1A_U09

			bytu społecznego, diagnozowanie potrzeb społecznych, rodzaje i czynniki wpływające na ich realizację. Polityka ludnościowa i rodzinna. Polityka rynku pracy i zatrudnienia. Cele, zadania i organizacja pomocy społecznej.	SM1A_K01 SM1A_K06
21.	Samorządy w relacjach międzynarodowych	3	Ustrój terytorialny Polski i wybranych krajów świata – analiza porównawcza. Samorządy w Unii Europejskiej. Współpraca międzynarodowa samorządów terytorialnych różnego szczebla – uwarunkowania prawne, ekonomiczne, polityczne. Samorządy nieterytorialne (zawodowe, środowiskowe, itp.) i ich relacje międzynarodowe.	SM1A_W03 SM1A_W10 SM1A_U01 SM1A_U03 SM1A_U07 SM1A_K04 SM1A_K06
22.	Państwo jako podmiot stosunków międzynarodowych	4	Literatura, terminologia, metodologia badań. ewolucja kształtu i roli międzynarodowej państwa. Podmioty stosunków międzynarodowych, ich atrybuty. Rodzaje podmiotowości prawnomiędzynarodowej. Uznanie państwa. Mocarstwa globalne, regionalne, państwa średnie i małe. Państwa dysfunkcyjne i ich rola międzynarodowa. System polityczny a sposób postępowania państw na arenie międzynarodowej (realizm, liberalizm). Integracja państw i jej znaczenie.	SM1A_W05 SM1A_W06 SM1A_W07 SM1A_U03 SM1A_U04 SM1A_U06 SM1A_K01 SM1A_K06
23.	Polityka historyczna	3	Polityka historyczna na poziomie międzynarodowym. Najważniejsze inicjatywy Unii Europejskiej i Rady Europy promujące przeszłość i dziedzictwo europejskie. Dom Historii Europejskiej. Polityka historyczna i edukacyjna Unii Europejskiej. Popularyzacja wiedzy o przeszłości Polski na arenie międzynarodowej. Polityka historyczna w Polsce na poziomie ogólnokrajowym. Polityka historyczna Prezydenta RP. Funkcjonowanie i działalność Narodowego Instytutu Dziedzictwa oraz Instytutu Pamięci Narodowej. Edukacja historyczna. Muzea i pomniki jako instrumenty polityki historycznej. Polityka historyczna polskich partii politycznych. Polityka historyczna samorządu terytorialnego i lokalnych społeczności. Polityka pamięci	SM1A_W03 SM1A_W10 SM1A_U01 SM1A_U03 SM1A_U07 SM1A_K04 SM1A_K06

			w Polsce przed 1989 rokiem na wybranych przykładach.	
--	--	--	--	--

PRZEDMIOTY (ZAJĘCIA) DO WYBORU JEDNA GRUPA: (48 pkt ECTS)

1.	Grupa przedmiotów (zajęć) do wyboru z zakresu Analiza strategii międzynarodowych	48	Wstęp do studiów strategicznych Wyzwania i zagrożenia asymetryczne Polska w stosunkach międzynarodowych Bliski Wschód i Afryka Północna w stosunkach międzynarodowych Hybrydowość bezpieczeństwa Język obcy (drugi) Siła w stosunkach międzynarodowych Ład międzynarodowy Konflikty międzynarodowe Strategiczny wymiar informacji Azja i Pacyfik w stosunkach międzynarodowych Seminarium licencjackie	SM1A_W01 SM1A_W02 SM1A_W03 SM1A_W04 SM1A_W05 SM1A_W06 SM1A_W07 SM1A_W08 SM1A_W10 SM1A_W11 SM1A_U01 SM1A_U02 SM1A_U03 SM1A_U04 SM1A_U05 SM1A_U06 SM1A_U07 SM1A_U08 SM1A_U09 SM1A_U10 SM1A_K01 SM1A_K02 SM1A_K03 SM1A_K04 SM1A_K05 SM1A_K06 SM1A_K07
----	---	----	---	--

2.	Grupa przedmiotów (zajęć) do wyboru z zakresu Wspólnota międzynarodowa	48	Międzynarodowe ruchy społeczne Organizacje międzynarodowe Konflikty i kryzysy współczesnego świata Globalne zmiany klimatu Komunikacja międzykulturowa Język obcy (drugi) Gender studies Nierówności społeczne w świecie Migracje międzynarodowe Prawa człowieka Religie w stosunkach międzynarodowych Seminarium licencjackie	SM1A_W01 SM1A_W02 SM1A_W03 SM1A_W04 SM1A_W05 SM1A_W08 SM1A_W09 SM1A_W11 SM1A_W15 SM1A_U01 SM1A_U02 SM1A_U03 SM1A_U04 SM1A_U05 SM1A_U06 SM1A_U07 SM1A_U09 SM1A_K01 SM1A_K02 SM1A_K03 SM1A_K04 SM1A_K05 SM1A_K06
3.	Grupa przedmiotów (zajęć) do wyboru z zakresu Komunikacja międzynarodowa	48	Zarządzanie informacją w społeczeństwie sieciowym Ryzyka w kontaktach międzynarodowych Soft power Dyplomacja w praktyce Marka i wizerunek państwa Język obcy (drugi) Międzynarodowe środowisko informacyjne	SM1A_W01 SM1A_W02 SM1A_W03 SM1A_W05 SM1A_W06 SM1A_W08 SM1A_W10

			Social media w stosunkach międzynarodowych PR w przedsiębiorstwach i instytucjach międzynarodowych Autoprezentacja i wystąpienia publiczne Negocjacje i mediacje w środowisku międzynarodowym Seminarium licencjackie	SM1A_W11 SM1A_U01 SM1A_U02 SM1A_U03 SM1A_U06 SM1A_U07 SM1A_U08 SM1A_U09 SM1A_U10 SM1A_K01 SM1A_K02 SM1A_K03 SM1A_K04 SM1A_K05 SM1A_K06 SM1A_K07
--	--	--	---	--

GRUPA PRZEDMIOTÓW (ZAJĘĆ) FAKULTATYWNYCH (JEDNA DO WYBORU): (11 pkt ECTS)

1.	Grupa przedmiotów (zajęć) fakultatywnych 1	11	Socjologia Zajęcia fakultatywne Oblicza współczesnej dyplomacji Wykład monograficzny	SM1A_W01 SM1A_W02 SM1A_W03 SM1A_W04 SM1A_W06 SM1A_W07 SM1A_U01 SM1A_U03 SM1A_U06 SM1A_U07 SM1A_U09 SM1A_K01
----	--	----	---	--

				SM1A_K03 SM1A_K05 SM1A_K06
2.	Grupa przedmiotów (zajęć) fakultatywnych 2	11	Przyszłość Unii Europejskiej Zajęcia fakultatywne Polityczne konteksty sztuki Wykład monograficzny	SM1A_W01 SM1A_W02 SM1A_W03 SM1A_W04 SM1A_W05 SM1A_W07 SM1A_W08 SM1A_U01 SM1A_U04 SM1A_U06 SM1A_U07 SM1A_U09 SM1A_K01 SM1A_K03 SM1A_K05 SM1A_K06
	razem	180		

Studentów studiów stacjonarnych obowiązują zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin.

Studentów obowiązuje szkolenie dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia, w wymiarze nie mniejszym niż 4 godziny, w zakresie uwzględniającym specyfikę kształcenia w uczelni i rodzaj wyposażenia technicznego wykorzystywanego w procesie kształcenia.

Studentów obowiązują zajęcia z pierwszej pomocy przedmedycznej w wymiarze: 4 godzin.

Studentów obowiązuje szkolenie biblioteczne w wymiarze 2 godzin.

Zajęciom tym nie przypisuje się punktów ECTS.

Dodatkowo studentów obcokrajowców na studiach stacjonarnych obowiązuje język polski – lektorat w wymiarze 4 ECTS.

13. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia:

Prowadzący określa szczegółowe efekty uczenia się i formę ich weryfikacji, a następnie umieszcza je w karcie przedmiotu (zajęć). Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych dla poszczególnych zajęć oznacza realizację założonej koncepcji kształcenia na prowadzonym kierunku i uzyskanie efektów kierunkowych (osiągnięcie sylwetki absolwenta). Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiąganych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się poprzez:

- 1) **proces dyplomowania** - poprzez prace dyplomowe weryfikuje się zakładane efekty uczenia się. Oceniane są one przez promotora i recenzenta;
- 2) **wymianę międzynarodową studentów** – dzięki uzyskiwaniu informacji od studentów dotyczącej posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w kontekście pobytu w uczelni partnerskiej;
- 3) **osiągnięcia kół naukowych** - informacja zwrotna uzyskiwana jest poprzez recenzje zewnętrzne (publikacje naukowe, wystąpienia na konferencjach, przyznawane stypendia Rektora i Ministra);
- 4) **badanie losów absolwentów** - poprzez uzyskiwanie od nich informacji zwrotnych z zakresu uzyskanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i ich przydatności na rynku pracy;
- 5) **badanie opinii pracodawców – w drodze:** opiniowania przez pracodawców programów studiów, w tym zakładanych efektów uczenia się i metod ich weryfikowania, szczególnie dotyczących kształcenia praktycznego; przekazywania informacji o przydatności uzyskiwanych w trakcie studiów efektów uczenia się w ramach wykonywanej przez absolwenta pracy zawodowej.

Podstawą oceny realizacji efektów uczenia się w trakcie studiów są:

- 1) **Prace etapowe** - realizowane przez studenta takie jak: kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, referaty, prezentacje, case studies. Kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, projekt – przeprowadzane są według instrukcji przygotowanej przez prowadzącego zajęcia. Wszystkie dodatkowe sposoby zaliczenia wymagają instrukcji.
- 2) **Egzaminy z przedmiotu (zajęć).** Pytania przygotowane do egzaminu nie powinny wychodzić poza treści zawarte w karcie przedmiotu (zajęć). realizowanych w ramach wykładu. Student ma prawo do uzasadnienia przez prowadzącego otrzymanej na egzaminie oceny.

Forma egzaminu: ustna, pisemna lub praktyczna określana jest przez prowadzącego wykład i zawarta w karcie przedmiotu (zajęć).

- a) **Egzamin ustny** powinien być przeprowadzany w obecności innych studentów lub pracowników. Co najmniej dwa tygodnie przed terminem egzaminu prowadzący przekazuje studentom w formie pisemnej zagadnienia egzaminacyjne. Ich odbiór jest potwierdzany przez przedstawiciela studentów.
- b) **Egzamin pisemny** może być organizowany w formie testowej lub opisowej. Egzamin przeprowadza się w sali dydaktycznej, w której jest możliwe właściwe rozlokowanie studentów, zapewniające komfort pracy i jej samodzielność. Prowadzący egzamin ma prawo przerwać lub unieważnić egzamin, gdy w sytuacji, gdy praca studenta nie jest samodzielna (student korzysta z niedopuszczonych materiałów, urządzeń i z pomocy innych osób).
- 3) **Zaliczenie i zaliczenie z oceną.** Prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia w sposób opisowy ocenę otrzymaną przez studenta na zaliczenie.

Formy i metody prowadzenia zajęć oraz kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu (zajęć).

Wszystkie formy weryfikacji osiągnięć studenta uzyskanych w ramach zajęć w danym semestrze odnotowuje się w kartach okresowych osiągnięć studenta.